

Vragenboekje

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Dit examen bestaat uit 24 vragen en een vertaalopdracht.

Tekst 1

Regel 214

- 1 Wie bevinden zich, nu de voedster niet meer aanwezig is, op het toneel?

De Korinthische vrouwen hebben op grond van de informatie die zij in de parodos (vers 131–213) hebben gekregen, een bepaalde verwachting over de gemoedstoestand waarin Medea op het toneel zal verschijnen.

- 2 Door welke twee personen is deze verwachting omtrent Medea's gemoedstoestand gewekt?
3 Komt deze verwachting uit? Licht je antwoord toe.

Regel 223–224 ὅστις ἀθάδης γεγώς
πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.

- 4 Wat wordt hier met ἀμαθία precies bedoeld?

- A aanpassingsvermogen
B gebrek aan intelligentie
C gebrek aan takt
D onwetendheid

Regel 228–229 Ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα γινώσκειν καλῶς,
κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὐμὸς πόσις.

De infinitivus γινώσκειν, die in de handschriften is overgeleverd, kan moeilijk verklaard worden. Als alternatieven zijn voorgesteld: γινώσκω, γινώσκεις, γινώσκει.

- 5 Geef een toelichting bij elk van deze drie alternatieven.
6 Welk van de drie alternatieven ligt *het minst* voor de hand? Licht je keuze toe.

Regel 225–240

In deze passage probeert Medea de vrouwen van Korinthe bij haar lot te betrekken door een beroep te doen op gevoelens van solidariteit onder de vrouwen.

- 7 Citeer uit twee verschillende regels in deze passage de Griekse woorden waaruit dit blijkt.

Regel 243 εἰ δὲ μή,

Deze woorden kunnen als volgt worden weergegeven: „In het andere geval, namelijk indien een man...”.

- 8 Welke gedachte moet hier worden aangevuld?

Regel 243 (εἰ δὲ μή), θανεῖν χρεῶν

- 9 Welke uitspraak verderop in de tekst suggereert een heel andere reactie van de vrouw?

Regel 248–251

Er is wel verband gelegd tussen deze uitspraak en de politieke situatie op het moment dat de Medea voor het eerst werd opgevoerd.

- 10 Welk verband is dat?

Regel 257 οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ

Het vermelden van haar broer klinkt in dit verband wel erg cynisch uit de mond van Medea.

- 11 Leg dit uit.

Regel 258 μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς

- 12 Wat wordt er met συμφορά bedoeld in de situatie waarin Medea verkeert?
13 Verklaar deze metafoer.

Regel 262 τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ' ἦν τ' ἐγήμετο

Dit vers wordt wel beschouwd als een latere toevoeging en daarom in de meeste tekstedities tussen vierkante haken geplaatst. Het belangrijkste argument hiervoor hangt samen met het antwoord van het koor.

- 14 Leg dit uit.

Regel 263 τᾶλλα

- 15 Waarmee vormt dit een tegenstelling? Volstaan kan worden met het citeren van de desbetreffende Griekse woorden.

Regel 270 καινῶν βουλευμάτων

- 16 Wat houden deze καινὰ βουλεύματα in?

Deze βουλεύματα zijn voor twee van de volgende personen / groepen καινά.

- 17 Geef aan voor welke *twee* van de volgende personen / groepen dit geldt:
- . de paidagogos
 - . de voedster
 - . het koor
 - . het publiek
 - . Medea

Tekst 2

Twee gedachten uit tekst 2 komen overeen met twee overwegingen van Medea in tekst 1, vers 214–251.

- 18 Geef aan welke gedachten uit tekst 2 corresponderen met welke overwegingen uit tekst 1.

Regel 9 ze maakt hem beroemd

- 19 Leg uit hoe Medea Iason beroemd heeft gemaakt. Beantwoord deze vraag op basis van je kennis van het Medea-verhaal.

Tekst 3

Regel 9 Had hij maar een broer!

- 20 Waarom uit Medea hier de wens dat Iason een broer had?

Regel 18–19 mijn ongelukkige liefde heeft mij ertoe aangezet.

Ook bij Euripides wordt de liefde als drijfveer voor Medea genoemd.

- 21 Door wie en in welke situatie?

Regel 23–24 het geschenk, dat ik hem gegeven heb.

- 22 Wat bedoelt Medea met dit geschenk?

Regel 26–27 Hij moet het doelwit van mijn aanval vormen, hij alleen moet de straffen ondergaan die hij verdient.

- 23 In welk opzicht verschilt Medea's wraakplan hier van dat bij Euripides?

De houding van Medea ten opzichte van Iason is bij Seneca totaal anders dan bij Euripides.

- 24 Leg in maximaal 100 woorden dit verschil uit.

Tekst 4

Bestudeer tekst 4 met behulp van de inleiding en de aantekeningen.

Vertaal regel 404–419.

Einde